

عنوان مقاله:

جایگاه ارزش از دیدگاه کنشگرایان

محل انتشار:

دوفصلنامه معارف اسلامی و مطالعات اجتماعی، دوره 4، شماره 6 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

محمدرضا اکبری - دانش پژوه دکتری/ جامعه‌المصطفی العالمیه(ص)/ مجتمع آموزش عالی علوم انسانی.

خلاصه مقاله:

در جامعه‌شناسی سه رویکرد وجود دارد: رویکرد واقعیت‌گرایی، کنش‌گرایی و تلفیقی (عاملیت و ساختار). در این مبحث موضوع را با رویکرد کنش‌گرایی تحلیل و بررسی می‌کنیم. ارزش به عنوان یک کنش مشترک و نماد همبستگی و پیوستگی، واحد اصلی تحلیل در نظر گرفته می‌شود. کولی ارزش‌ها را از عناصر اساسی جامعه در افزایش آگاهی اجتماعی و عقلانی شدن زندگی افراد دانسته، وی ذهن را مخزنی از صورت‌ها و تجربیات زندگی دانسته که توسط نیروی تفکر و آگاهی، ارزش‌ها و هنجارها را طبقه‌بندی می‌کند، همچنین مفهوم خود را همزاد با جامعه دانسته، که نوعی شناخت جهان اجتماعی است و ارزش‌ها جزء اجزای سازنده این شناسه می‌باشد و خصلت انعکاسی دارد. مفهوم خودآیینانه سان کولی اشاره به جامعه‌پذیری و آموزش ارزش‌ها دارد و مفهوم گروه نخستین در ارتباط با خودآیینانه سان و جامعه‌پذیری افراد از طریق آموزش‌های مستقیم و غیرمستقیم، باعث اشاعه و تولید فرهنگ می‌گردد. جورج هربرت مید در قالب درک فرایندها و جریان‌های اجتماعی به بررسی ارزش‌ها می‌پردازد. از نظر او ارزش‌ها در جامعه انسانی بدون ذهن‌ها و خودها در جامعه مورد مطالعه قرار نمی‌گیرد. وی در مفهوم خود اشاره به پویای روابط اجتماعی برای آموزش ارزش‌ها می‌کند، در راستای یادگیری ارزش‌ها وظیفه اصلی بازی این است که در قالب ایفای نقش و تکوین شخصیت اجتماعی و تمرین آزاد در مناسبات و روابط گروهی ارزش‌ها فراگرفته شود. مید مفهوم ذهن را به مثابه یک فرایند و نوعی گفت‌وگوی درونی دانسته که مکمل بخش فرایند اجتماعی شدن است. او مسئله ارزش‌ها را در این مفهوم با آگاهی پیوند داده است. از نظر مید ارزش‌ها در بحث جامعه در قالب فرایند اجتماعی مستمر بیان‌گر مجموعه‌ای از پاسخ‌های سازمان‌یافته است که فرد در شکل من مفعولی به همراه می‌آورد. به نظر بلومر بهترین تصویری که از جامعه و فرهنگ (ارزش) می‌توان برشمرد، این است که جامعه شامل مجموعه‌ای وسیعی از خویش‌نهادن‌های فردی است که کنش‌های فردی را به صورت مناسبی با هم در می‌آمیزد. ازجمله رفتارهای ارزش‌مدارانه را می‌توان در این کنش‌ها مورد معنا، تفسیر و مبادله به صورت نمادین قرار داد. در مجموع کنش‌گرایان استدلال می‌کنند که فرد به عنوان یک مخلوق اجتماعی ارزش‌ها را بر اساس روابط اجتماعی با دیگران تولید می‌کند. بنابراین سازماندهی ارزش‌ها و تولید آن با توجه به تعیین وضعیت یا موقعیت فرد و دیگران و فرایند مستمر کنش متقابل افراد در سطح جامعه شکل می‌گیرد.

کلمات کلیدی:

ارزش، جامعه، جامعه‌پذیری، خود، کنش، نماد، ذهن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1558131>

